

Tandregleringsspecialisten
Odont dr. Anders Winnberg
St Nygatan 32
211 37 Malmö

Påstått konkurrensproblem - tandreglering

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Konkurrensverket har mottagit en anmälan från Er rörande offentligt finansierad tandregleringsverksamhet i Skåne. Anmälan har i huvudsak framställts muntligt i telefonsamtal den 18 januari, 25 januari, 27 januari, 1 februari, 10 februari, 17 februari, 26 februari och 11 mars 2010.

Enligt anmälan erhåller de privata mottagningarna en lägre ersättning för tandregleringsarbete för patienter under 19 år, jämfört med folktandvårdens egenregi-verksamhet. Vidare anför ni bland annat att tandvårdsverksamheten i Skåne går med förlust och att de privata mottagningarna diskrimineras jämfört med egenregin, genom bland annat den ersättningsmodell som tillämpas, uppsägning av auktorisationsavtal och rättsprocesser.

Region Skåne bereddes den 18 februari möjlighet att svara på frågor med anledning av Er anmälan och inkom med svar på dessa frågor den 4 mars.

I en skrivelse daterad den 17 mars 2010 bad Konkurrensverket Er komma in senast den 6 april med ett yttrande i ärendet och göra eventuella nödvändiga kompletteringar till det material som då fanns i ärendet.

Ni inkom via telefax med en skrivelse daterad den 18 mars 2010 rubricerad "Angående Tandvårdsnämndens kanslis svaromål". I den angav Ni bland annat att Tandvårdsnämndens kanslis svaromål inte bemötte de frågor Konkurrensverket ställt till Region Skåne. Vidare beskrev Ni de grunder som Ni anser ligger till grund för att ert auktorisationsavtal med Region Skåne blev uppsagt. Tillsammans med skrivelsen ingavs ett antal bilagor, bland annat tidningsartiklar, utskrifter från Internet och Er anmälan till Justitiekanslern avseende den före detta Tandvårdsdirektören.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Samma dag, den 18 mars, erhöll Konkurrensverket ytterligare en skrivelse via telefax, "Delyttrande över Konkurrensverkets skrivelse av den 17 mars 2010". I denna skrivelse tog Ni upp bland annat Region Skånes prissättning avseende tandregleringstjänster och de effekter på tandregleringsspecialistvården som följer av momslagstiftningen.

Ni har därutöver lämnat uppgifter i sakfrågan vid telefonsamtal den 18 mars, 22 mars och 23 mars 2010.

I den senast inkomna skrivelsen angav Ni även att Ni önskade Konkurrensverkets reaktion på ingivet material och därutöver nödvändigt rådrum innan slutligt yttrande ingives. Mot den bakgrunden gavs Ni genom en skrivelse daterad den 30 april åter möjlighet att yttra Er i ärendet, nu senast 21 maj 2010.

Den 21 maj begärde Ni per telefon anstånd med svar till den 7 juni, vilket medgavs.

I ett nytt telefonsamtal den 7 juni begärde ni ytterligare anstånd till den 21 juni med hänsyn till svårigheter att svara i tid p.g.a. andra pågående rättsprocesser. Även detta medgavs samtidigt som ni skriftligen underrättades om att möjligheterna till ytterligare anstånd var begränsade med hänsyn till kravet på skyndsam handläggning som Konkurrensverket måste iaktta och med hänsyn till att Ni redan har yttrat Er tidigare i huvudsakligen samma fråga.

Den 21 juni begärde Ni per telefon ytterligare anstånd med hänsyn till en debattartikel som hade publicerats i Dagens Industri den 15 juni samt eftersom Ni väntade på ett yttrande som skulle komma Er till handa ifrån Region Skåne. Ni vägrades anstånd med hänsyn delvis till de skäl som angivits i förra stycket och därutöver eftersom den artikel Ni hänvisade till uppenbarligen redan fanns tillgänglig och eftersom Konkurrensverket redan hade inhämtat nödvändiga upplysningar från Region Skåne i ärendet.

Ni upplystes samtidigt om att Konkurrensverket naturligtvis kommer att beakta sådana uppgifter som kommer verket till handa efter utsatt svarsdatum men innan ett beslut fattas i ärendet.

Ni inkom mot den bakgrunden dels den 21 juni och dels den 22 juni via fax med ett flertal handlingar som Konkurrensverket sammantaget har behandlat som Ert slutliga yttrande i ärendet.

Skäl för beslutet

Väsentliga delar av Ert klagomål gäller frågor av civilrättslig eller straffrättslig natur med anledning av Era avtalsrelationer och kontakter med Region Skåne och/eller regionens tjänstemän. Sådana frågor kan inte prövas av Konkurrensverket utan ankommer primärt på polismyndigheter och allmänna domstolar.

Andra delar av Ert klagomål avser väntetider och tillgänglighet i tandregleringsvården i Skåne, något som närmast torde vara ett ansvar för Socialstyrelsen.

Ni hänvisar även till marknadsföringslagen vars efterlevnad huvudsakligen övervakas av Konsumentverket.

Den del av Ert klagomål som Konkurrensverket har att pröva gäller offentligt finansierad tandreglering avseende barn och ungdomar och Era möjligheter att driva sådan verksamhet med offentlig finansiering. Något krav på landstingen att finansiera tandreglering i privat regi finns inte i nuläget och mera systematisk sådan finansiering sker i större omfattning bara i enstaka landsting, däribland Region Skåne.

De problem Ni lyfter fram hänför sig till Regionens roll som finansiär, köpare och beställare av tandregleringsbehandlingar som erbjuds kostnadsfritt och finansierat av offentliga medel. Enligt Konkurrensverkets bedömning saknar verksamheten viktiga karakteristika som skulle kunna göra den till en sälj- eller företagsverksamhet i konkurrenslagens mening och omfattas således inte av konkurrenslagens tillämpningsområde, åtminstone inte i sin nuvarande organisationsform.

Ett system för offentlig finansiering av tandreglering skulle däremot kunna omfattas av lagen om valfrietssystem (LOV). En förutsättning för detta är emellertid att systemet ifråga är annonserat som ett valfrietssystem, i annat fall gäller reglerna i lagen om offentlig upphandling (LOU).

Vid en bedömning mot lagen om offentlig upphandling kan det inte uteslutas att vissa av de förhållanden som Ni har påtalat skulle kunna utgöra otillåtna s.k. direktupphandlingar enligt LOU. Konkurrensverket har emellertid inte några rättsmedel att använda mot otillåtna direktupphandlingar som genomförts före den 15 juli 2010.

I sitt yttrande har Region Skåne angivit att tandregleringsverksamheten idag inte utgör ett valfrietssystem enligt lagen om valfrietssystem men att man under 2010 har för avsikt att arbeta med att anpassa systemet till lagen.

Med hänsyn till ovanstående är Konkurrensverkets bedömning att det inte finns förutsättningar att utreda och bevisa en överträdelse i det här fallet.

Konkurrensverket finner därför inte skäl för att ytterligare fördjupa prövningen av de förhållanden som ni tar upp. Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär dock inte ett ställningstagande till om verksamheten eller förfarandet strider mot konkurrensreglerna eller upphandlingsreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) eller rörande missbruk av dominerade ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen väcks vid Marknadsdomstolen.

En talan om förbud för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks vid Stockholms tingsrätt.

Detta beslut har fattats av Dan Sjöblom. Föredragande har varit avdelningschefen Johan Hedelin.

Dan Sjöblom

Johan Hedelin

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats